Voorzitter, overige leden van het College en raad, kijkers thuis,

Ons gezamenlijk doel ‘Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade!’ krijgt steeds meer gestalte. Om onze ambities uit ons coalitieakkoord te realiseren is er de afgelopen periode fors geïnvesteerd. Geïnvesteerd in een veiliger en vitaler Kerkrade. Een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is!

2024 wordt het jaar van het Martin Buber!
Het Martin Buber is nu realiteit: schooljaar 2024/2025 verwelkomen wij de eerste leerlingen van het Martin Buber. Wij hebben allemaal kennis kunnen nemen van het onderwijsconcept en de uitvoeringslocatie Martin Buber. De algemene indruk is zeer positief en verwachtingsvol. Ook landelijk is er veel interesse voor dit vernieuwende concept. Persoonlijk ben ik trots dat de VVD in 2019 mede het zaadje heeft gepland om dit te realiseren. Ook wijs ik naar de lijntjes die wij als partij hebben met de provincie en Den Haag. Het waren immers onze VVD Tweede Kamerleden Mariëlle Paul, nu minister van primair en voortgezet onderwijs, en Silvio Erkens die ons geholpen hebben met het ondersteunen van de aanvraag voor het Martin Buber.

Economie en infra
Ook op economisch vlak gebeurt er veel. Het voormalig Santa Maria wordt toegevoegd aan het Flexiforum, een succesverhaal. Wie had dit ook gedacht naar het debacle Campus? Hiermee komen wij tegemoet aan de behoefte van ondernemers naar meer ruimte voor hun onderneming. Deze uitbreiding van het Flexiforum staat voor 2024 in de steigers.

Het mobiliteitsplan is in 2023 vastgesteld. Nog dit kalenderjaar wordt het uitvoeringsplan voorgelegd. Een plan gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid door herinrichting van de openbare ruimte; een plan gericht op de aanleg van fietspaden en, nu komt het: de verbinding met het intercity-station in Herzogenrath. Het niet doorgaan van het station Kerkrade West is een enorme teleurstelling. Maar met dit mobiliteitsplan komt er een alternatief. Er komt een onderzoek naar een mobiliteitshub in Kerkrade West. Een mobiliteitshub gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid van Kerkrade West. En…in dit plan wordt ook de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Avantis onderzocht met andere vervoersmiddelen dan de auto.

Veiligheid
Voorzitter, voorwaardelijk voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is, is een veilig leefklimaat. En veiligheid, of beter gezegd het gebrek eraan, is nu juist een aspect dat de VVD nog steeds zorgen baart. Van hufterig gedrag op straat tot ondermijnende criminaliteit. Dit jaar hebben wij een integraal veiligheidsplan vastgesteld. In het kader van dit plan is in 2023 gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van acties en interventies in relatie tot onze ambities. De uitkomsten van dit onderzoek, die gebuikt worden voor een integrale heroverweging voor de werkwijze in 2024, zien wij dan ook met belangstelling tegemoet.

Ten aanzien van personen die overlast veroorzaken en de openbare veiligheid aantasten zijn wij ingenomen met de komst van de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Binnen dit Zorg- en Veiligheidshuis werken gemeenten, justitie en zorg samen om

problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. Deze aanpak reikt verder dan de uitdrukkelijke VVD-wens en inmiddels toegezegde uitbreiding van het aantal boa's en camera's voor toezicht.

Wij vinden het een prima idee dat de inzet van straatcoaches gecontinueerd en zelfs uitgebreid wordt. Door vroegsignalering en intensievere samenwerking met de politie, maar ook met scholen, steken wij in op een persoonsgerichte aanpak.

Stedenbouwkundige ontwikkelingen en herinvulling
Wat onze stedelijke vernieuwing betreft, hebben wij de afgelopen jaren een flinke sprong vooruit gemaakt. Sportpark Kaalheide ondergaat een metamorfose. Diverse partners gaan samen aan de slag om sportpark Kaalheide een nieuwe stedenbouwkundige invulling te geven. Voorzieningen van Achilles-TOP worden geïntegreerd in de gebouwen van stichting Bruis en nieuwbouw voor Roda JC in combinatie met zorgwoningen. Hierbij doen wij als VVD de oproep dat Bruis, Vie, scholen en alle andere belanghebbenden nog meer integraal gaan samenwerken om de gezondheid en vitaliteit van onze inwoners te verbeteren. Nu het fysieke deel gerealiseerd wordt en deels is, moet alle aandacht gericht zijn op de inhoudelijke programma's. Hier moeten nog grote stappen gezet worden.

Verder is er aandacht voor het centrum. Complex d'r Pool wordt nu gesloopt en naar verwachting wordt begin 2025 gestart met de nieuwbouw van 50 woningen. En op de valreep gaat de gemeente ook investeren in de Einderstraat. Hierbij zullen wij ons moeten buigen welke functies aanlooproutes, waaronder de Einderstraat en de Marktstraat, in de toekomst zullen krijgen.

Tenslotte is nu eindelijk de financiering geregeld voor de afhandeling van de mijnschade in onze regio. Hierbij gaat het om een substantiële verhoging van het budget voor de afhandeling van mijnschade en de oprichting van een centrum Mens, Milieu en Mijnbouw Limburg. Met dit centrum kunnen gemeenten hun expertise bundelen en worden inwoners bij één loket geholpen. Dit allemaal dankzij een amendement van ons Tweede Kamerlid Silvio Erkens.

Kortom…
Mooie plannen die om investeringen vragen. Investeringen voor de toekomst: voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is. Plannen die getuigen van lef, innovatie en ontwikkeling. Zo zien wij het graag als VVD. Maar, elke euro kun je maar een keer uitgeven. Het effect van al deze investeringen zien wij terug in de begroting. Door onverwachte tegenvallers (o.a. stijgende kosten, inflatie) teren wij in op onze reserves.

Als VVD roepen wij op tot herbezinning van onze gemeentelijke uitgaven. Te meer met de ongewisse financiële situatie na 2026 in het vooruitzicht. De vooruitzichten zijn somber. In 2026 zien de decentrale overheden, dus gemeenten en provincies, hun bekostiging vanuit het rijk flink kelderen. Men spreekt zelfs van een 'ravijnjaar'. Volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken doen gemeenten er goed aan een spaarpotje aan te leggen. De opbouw van zo'n tijdelijke financiële buffer kan ons door het magere jaar 2026 heen helpen.

Het college wenst op een situatie van minder rijksinkomsten te anticiperen. Wij ondersteunen dan ook de opdracht van het college om de ambtelijke organisatie een inventarisatie op te laten stellen. Een inventarisatie van beleidsmatige keuzes om op het scenario 'ravijnjaar 2026' te anticiperen. Het college spreekt van een 'studiejaar' en een ambtelijke inventarisatie. Maar waarom kiest het college voor een uitsluitend ambtelijke inventarisatie?

Dit is voor ons aanleiding om vandaag een motie in te dienen. In deze motie wordt door ons voorgesteld om de financiële commissie bij deze inventarisatie te betrekken. Dit biedt de raad de mogelijkheid om ook vanuit politiek perspectief beleidsopties voor onderzoek in te brengen. Als VVD doen wij tevens de oproep om vooral opties in kaart te brengen die voorkomen dat de lasten van inwoners en ondernemers stijgen. Lastenverzwaringen zijn voor ons geen optie. Ombuigingen daarentegen wel.

Tot slot

Voorzitter, onze uitdagingen zijn ongekend en vereisen veel lef, creativiteit, flexibiliteit en vooral samenwerking. Met elkaar, raad, college, ambtenaren, inwoners en ondernemers maken wij onze stad mooier, krachtiger en beter dan die nu is. Wij danken het college en de betrokken ambtenaren voor hun grote inzet bij de totstandkoming van deze begroting. Wij zien uit naar de beantwoording van vragen en de gedachtewisseling.

Met al onze huidige én toekomstige uitdagingen voor ogen citeer ik graag Winston Churchill, Brits staatsman en Nobelprijswinnaar literatuur:

"Een pessimist ziet de moeilijkheid bij elke gelegenheid; een optimist ziet kansen in elke moeilijkheid."

Namens de fractie VVD Kerkrade,
Roger Creusen, fractievoorzitter.
Kerkrade, 13 november 2023